

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ		ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
 		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Κ.Ο. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ ΠΑΡΟΧΩΝ		Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	504
ΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ		Αριθμ. Πρωτ. ΑΙΤΗΣ.ΚΑΤ.ΕΙ ΓΡΑΦΩΝ	31
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		Αριθμ. Πρωτ. ΑΙΤΗΣ.ΚΑΤ.ΕΙ ΓΡΑΦΩΝ	30.7.18

Αθήνα, 3 /07/2018

ΕΡΩΤΗΣΗ & Α.Κ.Ε.

Προς: Τον Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Ευθύνες για την εθνική τραγωδία και τα θύματα της πυρκαγιάς στην Αν. Αττική»

Κύριε Υπουργέ,

Η 23^η – 24^η Ιουλίου καταγράφεται στη συλλογική μας μνήμη ως **εθνική τραγωδία**. Η εκατόμβη θυμάτων, οι οικογένειές τους, οι εκατοντάδες πολιτών που τραυματίστηκαν ή που έχασαν την περιουσία τους και καταστράφηκαν, αξιώνουν κατ' ελάχιστον απαντήσεις στα τεράστια ερωτήματα που μένουν αναπάντητα.

Ζητούν δικαίως να προσωποποιηθούν οι ευθύνες και να αποδοθεί δικαιοσύνη.

Η ανταπόκριση στο αυτονόητο αυτό αίτημα είναι ελάχιστο χρέος της Πολιτείας.

Οι καταγιστικές αποκαλύψεις συνθέτουν εικόνα εγκληματικών πράξεων και παραλείψεων:

- **Παραβίαση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, ελλιπής σχεδιασμός & ελλιπής προετοιμασία των δυνάμεων πολιτικής προστασίας**

Τέσσερα έτη μετά την ψήφιση του Ν.4249/2014 δεν έχει διαμορφωθεί η «**Εθνική Πολιτική για την Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών**», ούτε ο «**Εθνικός Σχεδιασμός Πολιτικής Προστασίας**», ούτε έχει υλοποιηθεί και λειτουργήσει το **Εθνικό Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης**, όπως απαιτεί ο νόμος, ούτε έχουν πραγματοποιηθεί **Δωπηρεσιακές Ασκήσεις** σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 1299/2003. Αντιθέτως, ο αναπληρωτής Υπουργός Προστασίας του Πολίτη παραδέχεται ανερυθρίαστα ότι «ο σχεδιασμός της Πυροσβεστικής δεν περιλαμβάνει την **άναρχη δόμηση**»!

- **Αγνόηση του επιπέδου κινδύνου πυρκαγιάς**

Ο κίνδυνος να ξεσπάσουν πυρκαγιές στην Αττική στις 23.7.2018 ήταν πολύ υψηλός (Δείκτης 4). Και όμως δεν ελήφθησαν μέτρα αυξημένης επιτήρησης σε δασικές εκτάσεις, δεν ενημερώθηκαν έγκαιρα οι κάτοικοι, δεν ελήφθησαν μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς, και δεν εξασφαλίστηκε η ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων των εμπλεκόμενων φορέων (βλ. υπ' αριθμ. 3752/25-05—2018 έγγραφο της ΓΓΠΠ).

Αντιθέτως, το μεσημέρι της Δευτέρας, 23.7.2018, **διατάχθηκε η μετακίνηση των δυνάμεων που βρίσκονταν στο Κορωπί, την Παλλήνη και τη Νέα Μάκρη, αφήνοντας τις περιοχές αυτές εντελώς ανοχύρωτες όταν ξέσπασε η πυρκαγιά.**

- **Καθυστερημένη αντίδραση μετά το ξέσπασμα της πυρκαγιάς**

Ενώ η πυρκαγιά ξεκίνησε τις **16.49**, τα πρώτα οχήματα έφτασαν στις **17.14**, δηλ. επί 26 λεπτά η αντίδραση του κρατικού μηχανισμού ήταν μηδενική. Η ολιγοπρία επέτρεψε την γιγάντωση της φωτιάς, με αποτέλεσμα να απαιτούνται πολλαπλάσιες δυνάμεις για την κατάσβεσή της.

- **Λάθος εκτίμηση για την πορεία της φωτιάς – Αγνόηση των προβλέψεων της EMY**

Παρά το ότι η EMY, στην πρόγνωσή της -που απεδείχθη ορθή- είχε αναφέρει ότι οι άνεμοι στην περιοχή θα ήταν **δυτικοί**, η εκτίμηση των επικεφαλής της Πυροσβεστικής ήταν ότι θα κινηθεί προς τον Διόνυσο. Το αποτέλεσμα είναι γνωστό: η EMY επιβεβαιώθηκε (όπως αναμενόταν), η Πυροσβεστική διαψεύστηκε και πολύ γρήγορα η φωτιά έφθασε στον Νέο Βουτζά, και εξαπλώθηκε ταχύτατα λόγω των πεύκων και των ξερών χόρτων μέχρι τη Μαραθώνος.

- **Η παγίδα θανάτου: Παράλειψη εκκένωσης των περιοχών που επλήγησαν**

Παρά το ότι υπάρχει σχετική θεσμική πρόβλεψη (αρθ. 18 του Ν.3613/2007) η Γενική Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και η Περιφέρεια Αττικής αποφάσισαν, ότι δεν πρέπει να επιχειρηθεί εκκένωση των περιοχών που επλήγησαν. Η Πυροσβεστική απηύθυνε παράκληση προς τους κατοίκους να απομακρύνονται από τη φωτιά μόλις

στις 21:21 και αφού υπήρχαν ήδη νεκροί. Εξ αντιδιαστολής, επισημαίνεται ότι όπου υπήρξε εκκένωση με πρωτοβουλία των άμεσα εμπλεκομένων (Λύρειο Ίδρυμα, Κατασκηνώσεις Αγίου Ανδρέα, Ίδρυμα: «Η Παμμακάριστος») δεν θρηνήσαμε ούτε ένα θύμα.

- **Το Εθνικό Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης, που νομοθετήθηκε αλλά δεν λειτούργησε ποτέ**

Παρά την νομοθέτηση του Εθνικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης το 2014, και 3,5 χρόνια μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από τους ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, όταν χρειάστηκε να αποσταλούν μαζικά μηνύματα στους κατοίκους της περιοχής, τόσο για την εκκένωση, όσο και τα ενδεδειγμένα μέτρα, προς αντιμετώπιση της πυρκαγιάς, δεν υπήρχε η αναγκαία τεχνική υποδομή.

- **Η υποβάθμιση του κινδύνου της πυρκαγιάς**

Πάνω από μία ώρα μετά την έναρξη της πυρκαγιάς και λίγο πριν κλείσει η Λ. Μαραθώνος, ο κ. Τόσκας, έκανε δηλώσεις (18.06) στις οποίες δεν αναφέρθηκε καθόλου στην φωτιά στη Μάρκη, αλλά κάλεσε «να προσέξουν και οι ίδιοι οι πολίτες», «για να μην υπάρξουν ανθρώπινα θύματα». Παρότι υπήρχαν ήδη θύματα και τραυματίες, και καταστρέφονταν σπίτια, καθ' όλη τη διάρκεια της πυρκαγιάς και μέχρι τουλάχιστον τις 23:40 οι πυροσβεστικές δυνάμεις στο Μάτι και στη Ραφήνα, ήταν λιγότερες από ό,τι στην Κινέτα, παρότι οι οικισμοί της Κινέτας έχει είχαν εκκενωθεί και είχε αποτραπεί ο κίνδυνος θυμάτων.

Είναι φανερό ότι τα κυβερνητικά στελέχη είτε απέκρυψαν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, είτε υποβάθμισαν αδικαιολόγητα τη σημασία της.

- **Η πρόκληση του χάους: Το σπασμωδικό κλείσιμο της Λεωφόρου Μαραθώνος**

Την πιο κρίσιμη στιγμή ελήφθη από την ΕΛΑΣ και την ΠΥ η σπασμωδική απόφαση για το κλείσιμο της Λεωφ. Μαραθώνος (18.12), με αποτέλεσμα να εκτραπούν όλοι οι οδηγοί στο Μάτι, προκαλώντας χάος. Η ευθύνη για τον χειρισμό της κατάστασης, αφέθηκε σε δύο τροχονόμους που διχογνωμούσαν για το πού πρέπει να επιτρέπονται τα αυτοκίνητα επιτείνοντας τη σύγχυση. Τελικά, το κλείσιμο της Λεωφόρου εξέτρεψε όλους τους διερχόμενους οδηγούς στο Μάτι, προκαλώντας χάος. Το αποτέλεσμα

ήταν ένας σωρός από καμένα αυτοκίνητα. Οι εποχούμενοι τα εγκατέλειψαν για να σωθούν. Κάποιοι έφτασαν μέχρι την παραλία, ενώ πολλοί, όπως γνωρίζουμε, δεν τα κατάφεραν.

- **Ελλιπής ενίσχυση εναέριων μέσων**

Στην προσπάθεια κατάσβεσης της πυρκαγιάς αξιοποιήθηκαν περιορισμένα εναέρια μέσα. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι τα Canadair ήταν αδύνατο να επιχειρήσουν, λόγω των ισχυρών ανέμων, παραμένει ζητούμενο γιατί δεν αξιοποιήθηκαν όλες οι διαθέσιμες δυνάμεις ελικοπτέρων.

- **Καθυστερημένη θαλάσσια διάσωση**

Οι πολίτες, στην προσπάθειά τους να σωθούν, είχαν γεμίσει τις παραλίες στο Μάτι από τις 18.00.

Ενώ το Λιμενικό το γνώριζε, μαρτυρίες ψαράδων αναφέρουν ότι ανέμενε εντολή για να επέμβει. Στις 21.00 κάτοικοι καταγγέλλουν από τηλεοράσεως ότι είναι εγκλωβισμένοι στον Ναυτικό Όμιλο Ματιού, αλλά ακόμη δεν έχει προσεγγίσει σκάφος του Λιμενικού.

Ακόμη και την ύστατη ώρα, στις 21:45, φέρεται να μην έχει δοθεί σαφής εντολή της Πυροσβεστικής για επέμβαση.

Η επιχείρηση διάσωσης ξεκίνησε με τεράστια καθυστέρηση, και ολοκληρώθηκε περίπου στις 2 τα ξημερώματα.

- **Η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης: αντί για μέτρα άμεσης προτεραιότητας, επιμύθιο μιας ανείπωτης τραγωδίας**

Η Περιφέρεια Αττικής έκρινε ότι συντρέχει κατάσταση ανάγκης 5 ώρες μετά την έναρξη της πυρκαγιάς, μόλις στις **22.01**, αφού είχαμε ήδη θρηνήσει θύματα. Η σωστή εκτίμηση του κινδύνου, με βάση την έκταση της φωτιάς, την εγγύτητα με κατοικημένες περιοχές και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες, θα οδηγούσε κάθε σόφρονα άνθρωπο στην άμεση κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

- **Ο κυβερνητικός εμπαιγμός: στην κυβερνητική σύσκεψη που μεταδίδεται ζωντανά αποκρύπτεται η ύπαρξη θυμάτων**

Από τις 21.00 και μετά πλήθος μαρτυριών ανέφεραν την ύπαρξη θυμάτων. Όταν πολύ αργότερα ο Πρωθυπουργός κατέφθασε στο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων, για

να μεταδοθεί ζωντανά σύσκεψη με τους υπουργούς του όλοι γνώριζαν την ύπαρξη νεκρών από τις πυρκαγιές. Παρ' όλα αυτά **η ύπαρξη θυμάτων αποκρύφτηκε** και παρουσιάστηκε μια ψευδής εικόνα ύφεσης της φωτιάς ενώ η “τηλεοπτική σύσκεψη” επικεντρώθηκε στα πολλαπλά μέτωπα της φωτιάς και όχι στο μέτωπο της εθνικής τραγωδίας που συντελούνταν ΕΝ ΓΝΩΣΕΙ της εκείνη την ώρα!

- **Αποψίλωση της Πυροσβεστικής**

Επί τρία χρόνια, οι κυβερνητικές επιλογές στην Πυροσβεστική δεν αφορούν την ενδυνάμωση της επιχειρησιακής της ετοιμότητας, αλλά τις υπηρεσιακές μεταβολές κατά την εκάστοτε υπουργική βούληση (τέσσερις αλλαγές αρχηγού, ανάδειξη αξιωματικών χωρίς εμπειρία από επιχειρήσεις στην Αττική, αποστρατεία στι λεχών με μεγάλη εμπειρία στην περιοχή).

- **Μετά τον τραγικό απολογισμό η Κυβέρνηση διαβεβαιώνει ότι όλα έγιναν καλώς**

Ενώ ο τελικός απολογισμός των εγκληματικών αυτών χειρισμών ανέρχεται μέχρι εκείνη τη στιγμή σε 87 θύματα, οι υπουργοί Τόσκας και Τζανακόπουλος διοργάνωσαν συνέντευξη τύπου, στην οποία ισχυρίστηκαν ότι *όλα έγιναν καλώς* και *ουδείς αρμόδιος κυβερνητικός παράγων δεν φέρει ευθύνη*. Υπό την πίεση της γενικευμένης αγανάκτησης από τις δηλώσεις αυτές, ο Πρωθυπουργός την επομένη ημέρα *«ανέλαβε την πολιτική ευθύνη»*, για την τραγωδία στην Ανατολική Αττική, χωρίς φυσικά να παραιτηθεί.

Επειδή οι συνάνθρωποί μας βίωσαν με τον πιο επώδυνο τρόπο τη συμφορά,

Επειδή μετά την ανείπωτη τραγωδία και οδύνη που βιώσαμε η Κυβέρνηση οφείλει να δώσει σαφείς απαντήσεις, και δεν έχει δικαίωμα ούτε να συγκαλύπτει , ούτε να εμπαίζει άλλο τον ελληνικό λαό,

ερωτάστε κ. Υπουργέ:

1. Γιατί δεν ελήφθη κανένα από τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία πολιτικά και προστατευτικά μέτρα πολιτικής προστασίας (κατάρτιση της «Εθνικής Πολιτικής για την Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών», «Εθνικός Σχεδιασμός Πολιτικής

Προστασίας», Διωπηρεσιακές Ασκήσεις, Εθνικό Σύστημα Εγκαιρης Προειδοποίησης);

2. Για ποιον λόγο , παρά το ότι ο κίνδυνος να ξεσπάσουν πυρκαγιές στην Αττική στις 23.7.2018 ήταν πολύ υψηλός (Δείκτης 4), δεν ελήφθησαν μέτρα αυξημένης επιτήρησης σε δάση και δασικές εκτάσεις, δεν ενημερώθηκαν έγκαιρα οι κάτοικοι και ιδίως οι αγρότες και κτηνοτρόφοι, δεν ελήφθησαν μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς σε χώρους εναπόθεσης απορριμμάτων, και δεν εξασφαλίστηκε η ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων των εμπλεκόμενων φορέων (ΟΤΑ, κλπ);
3. Για ποιον λόγο καθυστέρησε η αντίδραση της Πυροσβεστικής;
4. Γιατί δεν έγινε έγκαιρα προειδοποίηση για εκκένωση των περιοχών που επλήγησαν;
5. Από ποιον και γιατί ελήφθη η απόφαση να κλείσει η Λεωφ. Μαραθώνιος; Γιατί δεν ελήφθη υπ' όψιν ότι θα προκληθεί κυκλοφοριακή συμφόρηση, με τραγικές συνέπειες, εάν όλοι οι οδηγοί κατευθυνθούν προς το Μάτι;
6. Γιατί δεν αξιοποιήθηκαν όλες οι διαθέσιμες δυνάμεις ελικοπτέρων στην κατάσβεση της πυρκαγιάς;
7. Γιατί καθυστέρησε η επέμβαση του Λιμενικού και η θαλάσσια διάσωση;
8. Γιατί καθυστέρησε επί πέντε ώρες μετά την έναρξη της πυρκαγιάς η κήρυξη κατάστασης ανάγκης;
9. Γιατί κατά την κυβερνητική σύσκεψη στο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων αποκρύφτηκε η ύπαρξη θυμάτων και παρουσιάστηκε πλαστή εικόνα ύφεσης της πυρκαγιάς ενώ δόθηκε η έμφαση σε πολλαπλά μέτωπα ορισμένα εκ των οποίων ήταν ήδη υπό έλεγχο;
 - Ποιοι λόγοι επέβαλαν τις αλλεπάλληλες αλλαγές στην φυσική ηγεσία και τα ανώτερα κλιμάκια της Πυροσβεστικής τα τελευταία τρία χρόνια; Ποια κριτήρια ελήφθησαν υπ' όψιν;
 - Ποιοι φέρουν την ευθύνη για την απώλεια ανθρώπινων ζωών από την πυρκαγιά στην Ανατολική Αττική;

Επίσης, Αιτούμεθα

να δοθεί αντίγραφο του συνόλου των καταγεγραμμένων κλήσεων και συνομιλιών στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Πυροσβεστικής από την Δευτέρα 23.7.2018 έως την

Πέμπτη 26.7.2018 καθώς και οι συνομιλίες στα κέντρα του ΕΚΑΒ, του ΕΚ ΞΠΥ, και των νοσοκομείων Σισμανόγλειο, Ευαγγελισμός, Κρατικό Αθήνας, Θρήσιο και Παίδων, που αφορούν την πυρκαγιά της 23-24.7.2018.

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Εύη Χριστοφιλοπούλου